

IPIRE

Pražská energetika, a.s.

forum 7

ČASOPIS PRO ZÁKAZNÍKY

Trh s elektřinou
Napojte se na naši síť
Internet a služby pro Vás
Black-out v Praze?
Vyhrajte myčku
Příloha časopisu s ceníkem
Voda pro Prahu

Vážení zákazníci,

Pražská energetika, akciová společnost, je jednou z osmi elektroenergetických společností, které na území České republiky zajišťují distribuci elektřiny pro průmysl, instituce, živnostníky a občany. Po integraci pěti rozvodných energetických společností pod elektrárenskou společnost ČEZ bude mít PRE příležitost ještě lépe naplnit své ambice stanout v čele těch, kteří si, ač sami byli donedávna monopolem, dali za cíl podpořit právo odběratelů na svobodný výběr dodavatele i v oblasti dodávek elektřiny. Pražská energetika získala ve své historii i současnosti dostatek zkušeností, aby byla schopna tento cíl úspěšně realizovat. V nové situaci na trhu s elektřinou bude mít příležitost nabídnout nejen elektrickou energii, nýbrž i další služby, a to jak zákazníkům, kteří ji odebírají na území hlavního města, tak i všem ostatním v České republice, kterým zákon právo výběru dodavatele elektřiny stanoví.

Pražská energetika, a. s., vydává pro své zákazníky, malooběratele elektřiny, časopis PREforum. Informace v něm obsažené slouží k tomu, aby se tato významná skupina klientů dozvěděla o podmínkách dodávky elektřiny, nové energetické legislativě nebo o nabídce zvláštních produktů – mezi ně patří

speciální sleva z ceny elektřiny pro akumulční vytápění, zvýhodněný prodej elektrických spotřebičů (až 35% slevy na akumulční kamna a bojler) nebo finanční podpora ekologických projektů (40 000 Kč při instalaci tepelného čerpadla pro vytápění objektu). Všechny tyto informace najdete i v tomto, již sedmém čísle časopisu PREforum. I vy se napříště můžete stát jeho spoluvůrcem, pokud nám navrhnete témata, která by mohla být zajímavá pro vás a vaše přátele.

Sedmé číslo časopisu vám navíc, v rámci rozvíjející se spolupráce se společností Pražské vodovody a kanalizace, a. s., přináší přílohu „Voda pro Prahu“.

Závěrem mi dovoluji popřát vám v tomto předvánočním čase jménem společnosti Pražská energetika, a. s., a všech jejích zaměstnanců úspěšné nákupy dárků pro vaše nejbližší, klidné prožití vánočních svátků a 1. 1. 2004 krok správným směrem.

ing. František Krákora
ředitel divize Obchod

KUPTE SI ELEKTŘINU, TRH SE OTEVÍRÁ

Nedávno jsem byl s přáteli na rybách. Víte, já miluju přírodu, a tak kdykoliv je volná chvílka a pěkné počasí, vypravím se k vodě. Nejraději jezdím na Orlickou přehradu k Velkému Víru. Orlík je voda plná překvapení, skrývající ve svých hlubinách nádherné vodní velikány. Je požitek tam rybařit, protože na rozdíl od menších rybníků máte šanci chytit opravdu trofejní kus, a to je napínavé. Já osobně dávám přednost krásnému okolí a pěknému výhledu před lovem za každou cenu, a také proto jsem dosud nic opravdu kapitálního neulovil. Přestože zpravidla nemíváme doma rybí hody, rybařím rád, protože mě to baví a zároveň i uklidňuje.

Již brzy ráno jsme nastražili na kapra a od té doby čekáme, co se bude dít. Sedíme pod dráty elektrického vedení, které kříží je vodní hladinu právě v oblasti Velkého Víru a stácí se za obzorem na druhém břehu.

A jak už to tak bývá, povídáme si o všem možném.

Jeden z kamarádů se dlouze zadíval na majestátně se tyčící stožáry vysokého napětí a pak se zeptal: „Víš, nedávno se mi dostal do ruky váš časopis a docela mě zaujal článek o otevírání trhu s elektřinou. Na tohle téma jsme se bavili okrajově už vloni, ale zajímalo by mě, co je v této oblasti, s odstupem zhruba jednoho roku, nového.“

„To jsem rád, že se ptáš, protože se změnilo hodně věcí. Ty většinou souvisejší se vstupem naší republiky do Evropské unie a se sladováním našich zákonů s evropskými. Tím nejdůležitějším z nich je dokument¹⁾ určující společná pravidla pro vnitřní trh s elektřinou v EU. Možná bys chtěl vědět, do jakého okruhu zákazníků budeš patřit. Teď jsi zákazníkem chráněným, tzn. bez možnosti volby dodavatele, a elektřinu odebíráš za ceny stanovené regulačním úřadem. Ještě ti ale musím vysvětlit, co znamená termín „oprávněný zákazník“. Je to ten zákazník, který si může vybírat svého dodavatele – obchodníka s elektřinou. Otevření trhu s elektřinou je

postupné a bylo zahájeno v roce 2002, kdy se oprávněnými zákazníky stali někteří velcí odběratelé elektřiny. Od začátku roku 2004 budou oprávněnými zákazníky ti, kteří budou vybaveni tzv. průběhovými měřeními elektřiny, netýká se to však domácností. V roce 2005 budou oprávněnými zákazníky všichni kromě domácností. Rok 2006 bude tím rokem, kdy dojde k úplnému otevření trhu s elektřinou, a oprávněnými zákazníky se tedy stanou všichni odběratelé elektřiny, tedy i ty.“

Policijť na kamarádově prutu se lehce, ale trhavě pohnul. Kamarád zpozorněl, sledoval chvíli situaci, a když se dál nic nedělo, váhavě řekl: „Co se ale po otevření trhu stane, když si špatně vyberu svého dodavatele elektřiny a on třeba zkrachuje? V tom případě nebudu zřejmě nijak chráněn...“

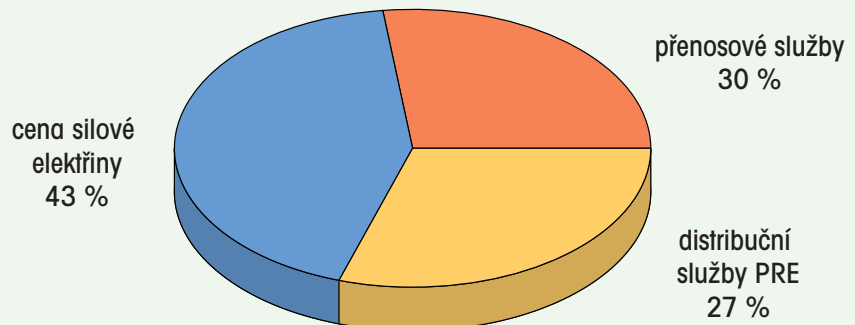
„To se mylíš! Směrnice²⁾ o společných pravidlech pro vnitřní trh v elektroenergetice, která platí v Evropské unii od letošního léta, specifikuje nově povinnost veřejné služby, upravuje pravidla ochrany spotřebitelů a vymezuje nové informační povinnosti vůči zákazníkům. Jinými slovy, evropská legislativa stanovuje pravidla k vyšší ochraně zejména těch menších zákazníků, včetně domácností. Tato směrnice se do české legislativy teprve zapracovává, a proto se k této problematice nemohu zcela přesně vyjádřit. Zajímavé a podstatné je to, že zároveň s úpl-

ným otevřením trhu s elektřinou bude zřízen institut tzv. veřejné služby, označovaný také pojmem „poslední instance“. Povinností poskytovatele této služby bude dodávat elektřinu domácnostem a malým zákazníkům, kteří nemají zajištěnu dodávku od jiného dodavatele, za ceny určené Energetickým regulačním úřadem. Dále bude mít zákazník právo na informace o „původu“ elektřiny, tedy z jakého zdroje či z jakého druhu paliva byla dodaná elektřina vyrobena a jaký dopad měla tato výroba na životní prostředí.“

...Crrrrrrr... brzda navijáku mého pravého prutu se prudce rozdrncela. Rychle vstávám, levou rukou přibrzďuji naviják a prudce zasekávám. Ano! Zásek se podařil, cítím větší odpor na druhém konci vlasce. Rychle přemýšlím, jaká ryba si mohla pochutnat na zrnku kukuřice, abych volil správný způsob zdolávání. V zorném poli vidím, jak kamarádi vstávají a připravují podběrák. Náhle však tah klesá a po několika sekundách je venku... pěkný cejn. Opatrně vyjímám háček a ryba je volná. Znovu nahažuji a vychutnávám si prožitek z lovu. Čekám.

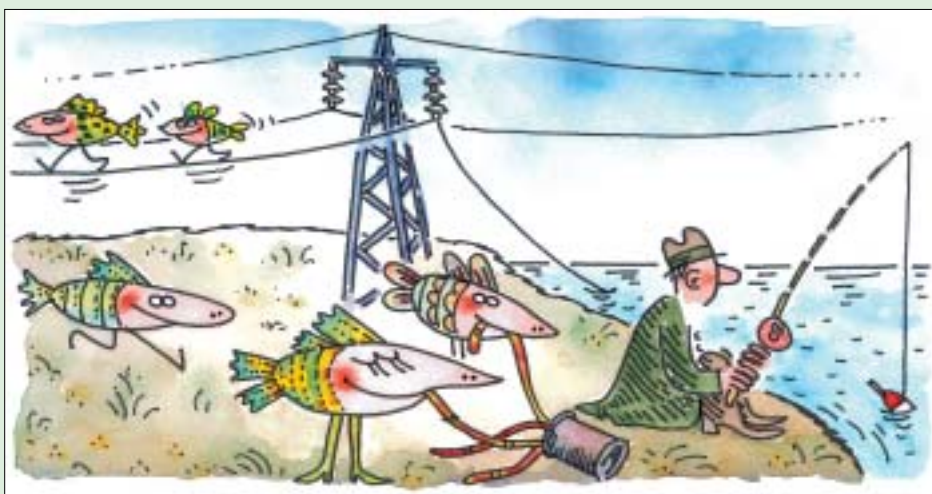
„Víš, mě stejně zajímá nejvíc cena. Řekni mi, z jakých položek se vlastně cena elektřiny skládá, a také bych chtěl vědět, jak to bude po otevření trhu se sazbami. Budou

Struktura ceny elektřiny pro konečné zákazníky, maloobdobě v pražském regionu

¹⁾ Směrnice 96/92 EC.

²⁾ Velmi významné pro další vývoj domácí energetické legislativy bude zahrnutí úprav v pravidlech vnitřního trhu s elektřinou podle nové směrnice EU 2003/54/EC. Již nyní je rozpracovaná další novela energetického zákona, která zahrnuje většinu změn definovaných právě směrnicí 2003/54/EC. Směrnice 2003/54/EC, o společných pravidlech pro vnitřní trh v elektroenergetice a o nahrazení směrnice 96/92 EC, byla schválena v červnu 2003 a nabyla platnosti 4.8.2003. Zároveň ruší, k 1.7.2004, platnost stávající směrnice 96/92 EC. Směrnice 2003/54/EC obsahuje změny vedoucí k prohloubení liberalizace trhu a k vyšší ochraně zákazníků.

platit ty stávající?” ozval se po chvíli mlčení můj kamarád.

„Cena za dodávku elektřiny se skládá v zásadě ze dvou hlavních položek, z ceny za distribuci elektřiny a z ceny za elektřinu samotnou. V ceně za distribuci se, zjednodušeně řečeno, promítají náklady na používání přenosové a distribuční sítě pro dopravu elektřiny od výrobců až do místa odběru a dále náklady na budování a údržbu těchto sítí. S distribucí elektřiny souvisejí i další náklady: na měření elektřiny, na odečty, vyhodnocování naměřených dat a také náklady na tzv. systémové služby zajišťující spolehlivost a kvalitu dodávky elektřiny, které jsou na úrovni distribuční soustavy zohledněny v ceně za distribuci. Cena za distribuci elektřiny je regulovaná, to znamená, že ji stanoví svým cenovým rozhodnutím Energetický regulační úřad.

Naproti tomu je pro oprávněné zákazníky cena za elektřinu samotnou cenou smluvní a je to právě to zboží, se kterým se na liberalizovaném trhu obchoduje. Nehovořím teď o obchodu s regulační energií, protože to je téma rozsáhlé a probereme si jej raději příště. Cena elektřiny pro oprávněné zákazníky tedy není regulovaná a její výše závisí na celé řadě vnějších i vnitřních aspektů a také na schopnostech jednotlivých obchodníků. V zásadě lze říci, že úspěšnější bude ten obchodník, který nejpřesněji odhadne cenový vývoj a množství elektřiny, které objedná a prodá, a to nejen dlouhodobě, ale i v rámci jednotlivých hodin obchodního dne. A tím se může podílet na určování cen na trhu.

I po úplném otevření trhu bude souběžně existovat stávající i nový tarifní systém. V rámci nabídky zákazníkům budou vznikat nové sazby za elektřinu tak, aby jednotliví obchodníci byli konkurenceschopní, obdobně jako je to dnes patrné např. na trhu s komunikačními službami.

Bude jistě existovat i řada zákazníků, kterým budou stávající sazby vyhovovat, anebo nebudou chtít po otevření trhu uzavřít novou smlouvu. Pak bude samozřejmě elektřina fakturovaná obdobně jako dosud, jen s tím rozdílem, že bude vyčíslena zvlášť cena za distribuci, systémové služby a cena za samotnou, tzv. silovou elektřinu.”

Ani jsem si nevšiml, že ostatní kamarádi poslouchají náš rozhovor a že zraky většiny přítomných mě sledují a dokonce i jeden kolemjdoucí pár starších lidí se psem. Trochu jsem znervózněl: „Vážení, teď prosím o malou pauzu; musím si probrat myšlenky a taky přehodit pruty.”

Zvedám jeden prut po druhém, měním kukuřici za vařenou bramboru a sterilovaný hrášek a znovu nahazuji. Ukládám pruty do vidlic a pohodlně usedám do rybářského křesla. Kamarád, který chytá v zátocce kousek dál, právě pouští podměrečného kapra a jiný rybář tahá okouna, který skočil na prázdný háček při stahování vlasce. Rozhlížím se slastně kolem sebe. Vane mírný západní vítr, sluníčko je již podzimní a občas se schová za černými mraky, mezi kterými pak v ostrých konturách osvětluje vrcholy stromů. Je to podivuhodná hra barev a vůní a mě hřeje u srdce. Podzim je nádherný.

„Haló, probud' se!” volá na mě kamarád, kterého tak zajímá problematika otevřeného trhu s elektřinou. **„Pokud tomu tedy dobře rozumím, tak jednotliví obchodníci budou nabízet nejen různé ceny elektřiny, ale i sazby. Budeme však schopni se v nabídkách orientovat, získat přehled o trhu a nabízených produktech?”**

„To je dobrá otázka. Pokusím se o stručné vysvětlení. Cena za distribuci elektřiny je regu-

lovaná a může se v závislosti např. na podílu venkovních a kabelových vedení, na struktuře odběratelů nebo na hustotě osídlení v jednotlivých regionech lišit. Tuto skutečnost můžeš jen obtížně ovlivnit a jedinou možností je vlastně jen změna odběrného místa přestěhováním do jiného regionu. To je ale ne-reálné.

Cenu ale můžeš ovlivnit volbou vhodného a silného obchodníka, který je schopen za určitých okolností kompenzovat i případnou vyšší cenu za distribuci. Zde je však velmi důležitý pečlivý výběr. Já osobně bych vsadil na sílu partnera, jeho technologickou a finanční vyspělost, tradici a spolehlivost. Jak se ale na trhu orientovat? Je třeba znát vlastní spotřebu elektřiny a uvážit i možnost změny odběrového režimu v závislosti na cenových nabídkách. Je dobré prostudovat nabídky více obchodníků a posoudit jejich cenové programy, poskytované bonusy či slevy, ale také přírázky. Obchodníci jistě zveřejní ceny a podmínky pro různé skupiny malých zákazníků, a vytvoří tak na jedné straně prostor pro konkurenční pobídky a na straně druhé prostředí pro rozhodování zákazníků. Nebude to až tak jednoduché, ale občané, kteří budou problematice volby obchodního partnera nebo produktu věnovat určitý čas, ušetří.”

„Děkuji za výklad” houkne na mě přítel a chvíli nehnutě sleduje pruty.

Najednou policajt letí vzhůru a se suchým prasknutím se odrazí od těla prutu. Z navigáku se nehluchně odvíjí velkou rychlostí vlasce. Kamarád prudce zareaguje, vstává, zasekává a prut se rázem ohýbá pod velkou zátěží jako luk. Slunce už dosahuje obzoru, když je za pomoci ostatních zdolán kapr s velkým K. Následuje měření a vážení a nezbytné fotografování se šťastným lovcem. Kapr dostává pusu a vrací se zpět do vody.

Den končí, na druhém břehu se v přítmí soumraku objevují ohníčky skalních rybářů a my se, plni dojmů, vracíme zpět do rytmu velkoměsta. Při sjezdu z kopce od Cukráku se náhle objevuje jako na dlani záplava světel noční Prahy a já si znovu vybavuji náš rozhovor o elektřině. Myslím na své kolegy, kteří nepřetržitě pečují o naše pohodlí. Díky nim proudí elektřina do našich domovů a zaměstnání, do počítačů a dopravních prostředků. A vlastně si ani neuvědomujeme, že je.

Black-out v PRAZE? PRAVDĚPODOBNĚ NE!

První polovina letošního srpna a následující měsíc září varovně vztýčily celosvětové energetice prst. V důsledku horkého léta byly mnohé elektrárny v Evropě odstaveny z důvodu nemožnosti potřebného chlazení. Dne 13. srpna byla přerušena dodávka elektřiny odpovídající výkonu přibližně 200 MW (asi třetina okamžitého zatížení Prahy) po dobu 14 minut v důsledku závady na zařízení provozovatele přenosové soustavy v transformační stanici Chodov.

Den na to se asi 50 miliónů obyvatel části USA a Kanady ocitlo na desítky hodin bez elektřiny v důsledku kolapsu energetické sítě. Tentýž den se přehnalá větrná smršť přes severní Čechy, vyvrátila dva stožáry elektrického vedení 400 kV, přes které dodává elektrárna Prunéřov výkon v rozsahu cca 1 000 MW do soustavy v celé ČR. Takový výpadek v letním období, kdy je naplánováno nejvíce revizních prací na významných zdrojích elektřiny, představuje už zvýšené riziko zachování spolehlivého chodu elektrizační soustavy. Naštěstí se tato havárie obešla bez dopadu na spotřebitele.

V měsíci září se na dlouhé hodiny ponořila do tmy část Skandinávie (rozsáhlé oblasti Dánska a Švédska), ke konci září pak „zhasla“ doslova celá Itálie.

Naskytá se tedy otázka, jak je vlastně Pražská energetika, a. s., připravena na případný kolaps elektrizační soustavy ČR? Ve sdělovacích prostředcích po naprostém výpadku proudu v Americe a v Evropě proběhly informace, že v ČR podobný typ poruchy takřka nepřichází v úvahu, čemuž se dá věřit, ale jak se říká, šťestí přeje připraveným. Nejhorší typ poruchy, který si zatím dovedeme představit, je takzvaný „black-out“. Black-out je definován jako stav, kdy se významná oblast elektrizační soustavy ocitne bez napětí (viz letošní události v Americe, Skandinávii a Itálii). K rozpadu soustavy může dojít po významném výpadku přenosových a výrobních zařízení. V případě kolapsu celé přenosové soustavy se reálně uvažuje o generálním přerušení dodávky elektřiny trvající i více než jeden den – řádově desítky hodin (mimořádně – v Americe trvala obnova dodávky elektřiny 42 hod.). Při obnově dodávky je nejprve nutno aktivovat významné elektrárny a postupně k nim připojovat přenosovou síť a následně odběratele. Pro tento typ poruchy se počítá obvykle i s výpomocnými dodávkami elektřiny ze zahraničí.

Hlavní město Praha má v měřítku České republiky nepochybně velmi

významné postavení. Tohoto faktu jsou si dobře vědomi i odpovědní pracovníci ČEPS, a. s., kteří vypracovávají havarijní plány, a v příslušných instrukcích je stanoveno pořadí obnovy dodávky elektřiny takto:

- 1) Obnovení výroby v jaderných elektrárnách
- 2) Obnovení výroby ve významných tepelných elektrárnách
- 3) Obnova dodávky pro Hlavní město Prahu
- 4) Obnova dodávky pro další velká města atd.

Předpokládaný průběh hovoří o časové náročnosti bodu jedna asi 5 hodin, bodu dva asi 10 hodin. První dodávky elektřiny do Prahy se uvažují **teoreticky** po cca 15 hodinách.

Konečná obnova elektřiny v celé ČR se odhaduje v rozmezí 28–45 hodin a zohledňuje jak výpočtové simulace, tak i zahraniční provozní zkušenosti. Je však třeba říci, že celková doba trvání likvidace „totálního rozpadu“ je závislá na vnějších okolnostech, na příčinách rozpadu a okamžitějším stavu elektrizační soustavy ČR.

Kolegové z Jihomoravské energetiky, a. s., v březnu tohoto roku provedli zkoušku obnovy napětí na svém zásobovacím území s pomocí vybraných tepláren a elektráren. Vlastní zkouška trvala od 6 do 20 hodin. Příprava na tuto akci začala více než půl roku předem, a přesto se vyskytly technické problémy, které způsobily potíže a zdržení v průběhu vlastní zkoušky.

Proto lze s velkou určitostí předpokládat, že i v případě black-outu v ČR by vyvstaly technické problémy, které by obnovu dodávky elektřiny prodloužily.

Budme však optimisty a věrme citátu bývalého amerického ministra energetiky, který sdělil, že „USA jsou sice supervelmoc, ale elektrické vedení je na úrovni třetího světa“. Dovolíme si na tomto místě potvrdit, že elektrické vedení v České republice na úrovni rozvojových zemí rozhodně není, a proto by nás podobná událost opravdu nemusela potkat.

INTERNET A SLUŽBY PRO VÁS

Čím je pro nás internet? Jak nám může být ještě užitečnější? To jsou otázky, které jsou v souvislosti s jeho neustálým vývojem velmi diskutovány.

Nikdo jistě nepochybuje, že internet si již vydobyl své pevné místo při komunikaci zákazníků s Pražskou energetikou, a. s. Nejenže poskytuje informace, ale dnes dokáže také zprostředkovat služby i platby za ně. Pražská energetika v současné době předkládá na internetu přehlednou strukturu informací a služeb, které usilují o oslovení a uspokojení co nejširšího zájmového spektra návštěvníků. Tradice a stabilita, to jsou hlavní hodnoty, na kterých v Pražské energetice stavíme, a tak se snažíme působit i na internetu. Nevytváříme však megalomanské portály, které nabízejí množství různorodého materiálu, o který je jen malý zájem.

Zaregistrujte se ve službě pro rozesílání novinek e-mailem a buďte v obraze! A ještě něco, chcete-li si teď hned udělat malou radost a vyhrát malý obnos, který vám připseme na váš zákaznický účet, či přispět na dobrou věc, vstupte do aktualit **www.pre.cz**...

PRE.CZ je vstupní branou do internetového světa Pražské energetiky a zároveň korporátním webem. Vertikální menu webu zprostředkovává informace směrem k akcionářům, médiím, partnerům a uživatelům sítě. Horizontální menu se orientuje na základní informace a služby pro zákazníky všech segmentů.

Ostatní informace a služby jsou pro větší přehlednost umístěny na samostatných subwebech, které jsou zájmově úzce profilované a slouží specifické skupině návštěvníků. Čas od času se můžete setkat i s nějakou účelovou microsite se specifickou adresou, která se věnuje konkrétní akci či produktu a je časově omezena.

Více informací o jednotlivých službách a webech najdete dále v tomto časopise.

11

E-sloužby pro maloodběratele jsou zatím koncipovány velmi jednoduše, protože zájem o ně ze strany zákazníků začíná stoupat až v poslední době. To souvisí zejména s rozvojem užitečných služeb v dalších oblastech, jako je např. bankovníctví.

Komunikační formuláře – nahlášení odečtu elektroměru, placení přímým inkasem, změna výše inkasního limitu, změna bankovního spojení, změna výše zálohy, ukončení dodávky elektřiny, potřeba formulářů ke stažení, počítání různých hodnot, zjištění stavu bezproudí. V případě jakéhokoli dotazu můžete využít elektronických formulářů, kde nadefinujete své požadavky a uvedete kontakt na sebe. Váš požadavek je zpracován stejně, jako kdybyste volali na Zákaznickou linku. Během krátké chvíle obdržíte potvrzení o realizaci požadavku, případně o vzniklém problému. Jedná se o velmi jednoduché, ale funkční řešení.

Faktury – máte možnost prohlédnout si základní údaje aktuální faktury, a to ještě dříve, než ji obdržíte běžnou poštou. A protože se snažíme být v oblasti plateb vždy o krok napřed, budete mít v průběhu roku 2004 možnost přímo z této služby zavolat svou elektronickou banku a jejím prostřednictvím zaplatit elektřinu.

Elektronický prodej akumulčních kamen a zařízení na ohřev vody. Můžete si vybrat zboží, objednat si je a nechat dovézt až do domu, to vše s výraznou slevou.

E-sloužby pro velkoodběratele jsou technicky a funkčně pokročilejší, což je dáno požadavky zákazníků a efektivitou využití takových služeb. Nabízíme:

Landis & Gyr www.100 – systém, který umožňuje zákazníkům analyzovat data o odběrových diagramech. Data z měřicích systémů instalovaných u zákazníků jsou zobrazována ve formě uživatelsky definovaných grafů a tabulek, je možné s nimi provádět jednoduché matematické operace.

Zákaznický systém – zákazník má možnost sjednat si svůj denní odběrový diagram, dále může prohlížet základní informace o právnické osobě a o svých odběrných místech (adresy odběru, měřicí zařízení na odběrném místě, odečty na odběrném místě, fakturační údaje, předběžné hodnoty budoucí faktury, bankovní spojení, saldokonto/stav účtu zákazníka v PRE, historii odběrného místa, sjednaný odběrový diagram, kontaktní osoby PRE).

PORADENSTVÍ.PRE.CZ poskytuje informace o činnosti Poradenského a informačního střediska PRE, o novinkách a službách pro zákazníky, dále o probíhajících i připravovaných tematických výstavách věnovaných problematice úspor elektřiny a alternativnímu způsobu vytápění. Na webu jsou dále kalkulačky, s jejichž pomocí si můžete sami vypočítat nej-různější údaje, jako např.: vhodnou sazbu za elektřinu, tepelné ztráty svého obydlí, ekonomickou návratnost úsporné zářivky, potřebnou kapacitu akumulčního či přímotopného vytápění, dobu ohřátí svého bojleru, potřebný příkon bojleru, vhodnou velikost jističe apod. Pod odkazem „Naše tipy“ pak najdete několik dobrých rad pro každého. Na stránkách jsou i kompletní texty speciálních časopisů PREforum. I když jsou odborně zaměřeny, objasňují jednotlivá témata jednoduchou a přístupnou formou. Stránky jsou také pozvánkou k návštěvě poradenského střediska, kde můžete shlédnout mnoho funkčních spotřebičů doplněných technickými popisy a vše, co vás zajímá, konzultovat s odborníky PRE. • Poradenství je hojně využíváno zákazníky, kteří stavějí či rekonstruují svá obydlí, nebo se jen rozhodli obměnit své elektrospotřebiče. **36**

SPORT.PRE.CZ informuje o sportovních aliancích Pražské energetiky, a. s. „Spojení energie, rychlosti, síly a vytrvalosti“ – tak zní motto spolupráce PRE s Českým svazem triatlonu. Během pětiletého období této spolupráce se z Českého poháru triatlonu stal seriál závodů, který pod názvem PRE Cup putuje významnými českými i moravskými městy a místy. Je příležitostí pro nejlepší české závodníky i pro jejich zahraniční konkurenty bojovat o pocty nejvyšší. Snad nejkrásnějším závodem tohoto seriálu je Velká cena Pražské energetiky, která se pravidelně koná v samém centru Prahy. Letos závodníci plavali ve Vltavě, jezdili na Novém městě a běhali v okolí Staroměstského náměstí – soutěžili o body pro Světový pohár! Úvodní motto provází i spolupráci Pražské energetiky, a. s., s hokejisty HC Slavia Praha. Slávisté na jaře letošního roku dosáhli na historicky první extraligový titul, a přestože se jim start do nového ročníku příliš nedařil, stoupají již v tabulce vzhůru a podařilo se jim potrápit nejednoho favorita. • Ke stálým sportovním partnerům Pražské energetiky, a. s., patří desetiholetý Roman Šebrle; jeho stříbrná medaile z letošního MS v atletice v Paříži je dostatečným vysvědčením kvality. • Naopak novinkou ve sportovním partnerství PRE je automobilový závodník Daniel Běhálek. Jezdí v barvách MIVA Motorsportu a to tak dobře, že je letošním mistrem ČR v rallye sprintu kategorie vozů N2. Letošní seriál mistrovství republiky měl sedm závodů a ve všech byl Dan Běhálek se svou Hondou s výrazným označením PRE nejrychlejší. Více podrobností najdete na internetových stránkách. Přesvědčte se sami! **41**

UMENÍ.PRE.CZ informuje o zájmu Pražské energetiky, a. s., o kulturu a umění. Již několik let spolupracujeme s některými pražskými divadly – Divadlem bez zábradlí, ABC, Branickým divadlem. Od září 2003 je PRE partnerem po loňských povodních znovu zprovozněného Divadla pod Palmovkou. Spolupracujeme také s Galerií MIRO. • Ve výstavních prostorech PRE jsme uspořádali zajímavé výstavy nejen renomovaných umělců, jako např. Miloše Nesvadby, Jana Kristoforího, Oldřicha Kulhánka a Jiřího Anderleho, ale rovněž zde dostali příležitost i začínající a méně známí tvůrci. A hned u vchodu naleznete opravdový technický i umělecký klenot: kinetickou plastiku Zdeňka Pešánka. • Podporujeme i některé hudební akce a projekty. Pražská energetika spojila své jméno mimo jiné s festivalem Pražský podzim, klavírní soutěží mladých talentů Carl Czerny a Festivalem smyčcových kvartet. Podíleli jsme se i na vydání a zúčastnili jsme se křtu vzpomínkového CD forbin Jana Wericha, retrospektivní kolekce písníček divadla Semafor a alba folkové skupiny Nostalgie. **25**

MUZEUM.PRE.CZ je elektronickou pozvánkou do Technického a dokumentačního muzea energetiky v Praze, které bylo otevřeno dne 27.5.1997 v rámci oslav 100 let založení přímého právního předchůdce Pražské energetiky, a. s. Tyto stránky jsou však také virtuálním muzeem. Můžete zde totiž shlédnout exponáty, které z různých důvodů nevystavujeme – například stovky elektroměrů, spínacích hodin a přijímačů dálkového ovládání. Zveřejněny jsou zde i exponáty ze soukromých sbírek izolátorů a žárovek. **67**

EDUCATION.PRE.CZ informuje o aktivitách Pražské energetiky, a. s., ve školství. Naše podpora je velmi různorodá. Začíná výměnou osvětlení mateřské školky a sahá až k vydávání vysokoškolských učebnic, jako je překlad Ekonomie (Frank, R. H. – Bernanke, B. S. Principles of Economics, 1. vyd. New York, McGraw-Hill, 2001), Malý ekonomický výkladový slovník (doc. ing. Helena Fialová, CSc.), Ergonomie /Optimalizace lidské činnosti/ (MUDr. Sylva Gilbertová, CSc. a PhDr. Oldřich Matoušek, CSc.), Fyzika v příkladech pro studenty technických univerzit (doc. ing. Martin Libra, CSc. a kol.), Odborný text ve Wordu (ing. Ivana Linkeová, PhD.). • Velice důležitá a oceňovaná je přímá spolupráce s pedagogy a studenty. Z této spolupráce mohou těžit obě strany. Na studenty se díváme jako na potenciální zákazníky, budoucí partnery či dokonce kolegy. Žákům základních škol nabízíme zábavní vzdělávací dopoledne plné her a soutěží. Program je koncipován na základě učebních osnov. Pro 4. ročník představuje první znalostní sondu, zatímco pro 8. ročník je prohloubením školních znalostí. Studenti středních a vysokých škol mají nyní možnost v omezeném množství spolupracovat formou brigád či stáží. Program stáží je zaveden se zahraniční univerzitou Scripps College, Claremont, California. **58**

„Dobrý den, poruchy. Jaký MÁTE problém?“

Krátká sonda do útvaru, který odstraňuje poruchy elektrických sítí.

Odbor zajišťující lokalizaci, určování a odstraňování poruch se nyní jmenuje Provoz sítě, ale známější je asi pod dřívějším názvem Poruchová služba. Přáli bychom si, aby situací, kdy budete nuceni volat na naše telefonní číslo **224 915 151**, bylo co nejméně.

Na výše uvedeném čísle přijímáme hlášení výpadků elektřiny při poruchách rozvodné sítě. Tuto službu vám poskytujeme nepřetržitě – 24 hodin denně, 365 dní v roce. Je třeba zdůraznit, že odstraňujeme pouze výpadky vzniklé mimo vaše objekty. Odstranění poruch vnitřních

instalací objektů musí zajistit jejich vlastníci. Naši technici musí být schopni z rozhovoru s vámi rozeznat, zda se jedná o poruchu v instalaci příslušného objektu, nebo o poruchu našeho rozvodného zařízení. Dovolili jsme si vás proto touto cestou požádat o spolupráci. Situaci při odstraňování poruchy velmi pomůže, pokud se sami pokusíte určit místo závady. K tomu vám může pomoci náš stručný návod, nemáte-li nablízku odborníka. Zjistěte:

- ✓ **stav hlavního jističe před elektroměrem, případně zda je v pořádku jištění jednotlivých obvodů v bytě,**
- ✓ **v případě, že je v domě nainstalován třífázový spotřebič (výtah, vodárna atd.), zda je plně funkční,**
- ✓ **pokuste se o identifikaci a přesvědčte se, zda se stejná závada nevyskytuje i v sousedním objektu,**
- ✓ **svítí-li veřejné osvětlení.**

Pro rychlé a jednoduché vyhledání místa závady naši technici potřebují znát:

- ✓ **vaše příjmení a jméno,**
- ✓ **přesnou adresu (ulice, číslo popisné i orientační, čtvrt),**
- ✓ **telefonické spojení pro zpětné ověření.**

Závěrem bychom vás chtěli ubezpečit, že naše technické vybavení je dnes na vysoké úrovni a že o poruše většího rozsahu jsme informováni prakticky ihned při jejím vzniku prostřednictvím informačního systému. V tomto případě vyjždějí naše čtyři k odstranění závady ještě dříve, než se k nám stačí dovolat první zákazník, který je výpadkem postižen. Proto vás žádáme, je-li zřejmé, že se zřetelně jedná o rozsáhlejší výpadek sítě, nevolejte nám ihned. Naše linky bývají v těchto případech přetížené a systém zahlcený. Vyčkejte asi 20 až 30 minut a kontaktujte nás až po uplynutí této doby, nedejde-li mezitím k obnovení dodávky.

Kontakty, adresy, stav momentálních poruch nahlášených zákazníky a další informace najdete na

www.pre.cz/zakaznik/porucha_nova.php

Možná víte, že elektrická energie k vám proudí kabely nízkého napětí (400/230 V) přes přípojkové skříně, umístěné na objektech. Hladina nízkého napětí však není pro přenos velkých výkonů na delší vzdálenosti vhodná, protože zde vznikají velké ztráty a úbytky napětí. Ty by bylo nutné zakalkulovat do konečné ceny elektřiny. Proto jsou mezi výrobcí elektrické energie a odběrnými místy vybudovány ještě mezistupně, které mění dálkově přenášenou energii (od elektráren) na úrovni 400 kV nebo 220 kV na napětí 110 kV, které již distribuujeme pomocí venkovních nebo kabelových vedení. Naše společnost si je vědoma velké zodpovědnosti za kvalitu a bezporuchovost dodávky elektrické energie a vynakládá nemalé prostředky k jejímu zabezpečení. Jedná se zejména o investice do rozvodů 110/22 kV a jejich připojení na napájecí síť. V současné době zdárně pokračuje výstavba nové rozvodny 110/22 kV „Černý most“ v Praze 14 s termínem uvedení do provozu

koncem roku 2004. Realizace této investice za cca 160 mil. Kč umožní v návaznosti provedení rekonstrukce rozvodny 110/22 kV „Běchovice“, která je již technicky zastaralá. Rekonstrukce je plánována na rok 2005 až 2006 – musí být realizována za plného provozu rozvodny.

Dále probíhají montážní práce na dovyba-

vení a posílení dvou důležitých rozvodů 110/22 kV, „Pražáčka“ v Novovysočanské ulici a „Červený vrch“ v ulici Lužná v Praze 6. Posledně jmenovaná rozvodna je velmi důležitá v napájecí síti PRE, protože je jedním z napájecích bodů stále se rozrůstajícího letiště Ruzyně. Hodnota těchto dvou staveb dosáhne zhruba 100 mil. Kč. V příštím roce bude realizováno dozbrojení rozvodny „Karlovy“ v Kateřinské ulici a její připojení kabelem 110 kV z rozvodny „Střed“ v Rajske zahradě. Tato stavba bude stát cca 150 mil. Kč. Investiční akce „Pražáčka“

a „Karlovy“ jsou zásadní pro nahrazení eventuálního výpadku rozvodny „Střed“ v Rajske zahradě, která zajišťuje napájení centrální části města.

V dalších letech plánuje naše společnost posílení rozvodny „Smíchov“ v oblasti, kde rostou nová velká obchodně-administrativní centra se značnými nároky na kvalitní dodávku elektrické energie.

Venkovní vedení na vysokých ocelových stožárech jsou v povědomí

veřejnosti dosti nepopulární, avšak pro bezpečný chod celé napájecí soustavy Prahy jsou v současné době nenahraditelná. Protože většina těchto vedení je již po stránce mechanické, ale i z hlediska přenosových kvalit zastaralá (některá vedení byla postavena ve třicátých letech), připravuje naše společnost jejich rekonstrukci. I když občas narážíme na nesouhlas vlastníků nemovitostí v blízkosti vedení a na odmítavá stanoviska některých městských částí, doufáme, že se nám podaří tyto rekonstrukce pro klidný život všech Pražanů realizovat.

NÁROČNÉ STAVBY VELKÝCH ROZVODŮ

vení a posílení dvou důležitých rozvodů 110/22 kV, „Pražáčka“ v Novovysočanské ulici a „Červený vrch“ v ulici Lužná v Praze 6. Posledně jmenovaná rozvodna je velmi důležitá v napájecí síti PRE, protože je jedním z napájecích bodů stále se rozrůstajícího letiště Ruzyně. Hodnota těchto dvou staveb dosáhne zhruba 100 mil. Kč. V příštím roce bude realizováno dozbrojení rozvodny „Karlovy“ v Kateřinské ulici a její připojení kabelem 110 kV z rozvodny „Střed“ v Rajske zahradě. Tato stavba bude stát cca 150 mil. Kč. Investiční akce „Pražáčka“

ZJEDNODUŠENÍ ZŘÍZENÍ PŘÍMÉHO INKASA K ÚHRADĚ ÚČTŮ ZA ELEKTŘINU PRO KLIENTY ČSOB A POŠTOVNÍ SPOŘITELNY

Přímé inkaso představuje nejkomfortnější formu bezhotovostního platebního styku. Doposud bylo nutné při zřizování přímého inkasa kontaktovat jak PRE (prostřednictvím Internetu, Zákaznické linky nebo Obchodních kanceláří), tak bankovní ústav, kde má klient veden účet.

Jste-li klientem ČSOB nebo Poštovní spořitelny, můžeme vám od 1. ledna jednu cestu „ušetřit“. Stačí když:

- navštívíte **Obchodní kancelář PRE**, kde uvedete číslo svého bankovního spojení, příp. výši inkasního limitu, a ostatní již zařídí PRE.
 - nebo navštívíte libovolnou **poštu (jste-li klient Poštovní spořitelny)**, kde podáte příslušný tiskopis „Svolení k inkasu“ (k dispozici na poště) a do kolonky referenční číslo uvedete číslo svého zákaznického účtu.
 - nebo navštívíte **pobočku ČSOB, která vede váš účet**, kde vyplníte formulář banky, na formulář doplníte číslo svého zákaznického účtu.
- O ostatní se postará banka.

Číslo účtu příjemce (PRE) je 17303403/0300.

Zákazníkům, kteří nemají zřízen žádný bankovní účet, nabízíme možnost podat žádost o založení „postžirového účtu“ Poštovní spořitelny v jakékoliv naší Obchodní kanceláři. O založení účtu zasílá Poštovní spořitelna informaci „Oznámení o otevření účtu“ na adresu trvalého pobytu žadatele.

Zákazníci, kteří platí elektřinu prostřednictvím přímého inkasa a mají veden účet v jiného bankovního ústavu, používají nadále číslo účtu příjemce (PRE) 19-2784000277/0100.

Další informace na adrese: poradenstvi.pre.cz/odkaz/?id=1

ZVÝHODNĚNÉ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY PRO ZÁKAZNÍKY PRE

Potřebujete peníze na nákup elektrických spotřebičů?

Sjednejte si zvýhodněný spotřebitelský úvěr u ČSOB nebo Poštovní spořitelny.

Sleva 50 % na poplatek z poskytnutí úvěru a zpracování smlouvy

Zvýhodněné úvěry jsou určeny především na nákup elektrických spotřebičů pro vytápění a ohřev vody, ale lze je využít i na pořízení a instalaci libovolného elektrického zařízení v ceně od 20 do 750 tisíc korun.

Kupón na slevu můžete získat v **Poradenském a informačním středisku PRE (PIS)**. K dispozici jsou zde také informační materiály a formuláře ČSOB i Poštovní spořitelny, včetně seznamu kontaktních míst, kde je možné spotřebitelský úvěr sjednat. Pracovníci PIS vám podají základní informace o možnostech financování a podmínkách poskytování spotřebitelského úvěru (výše úrokové sazby, poplatky, doklady potřebné pro zřízení úvěru atd.). Na požádání propočtou výši měsíční splátky v závislosti na výši úvěru a době splácení.

Další informace můžete získat na internetové adrese: poradenstvi.pre.cz/odkaz/?id=2 nebo přímo v PIS.

Jak řeší Pražská energetika, a. s., dopady zrušení platnosti deseti a dvacetihalérových mincí

DESETNÍKY A DVACETNÍKY PŘESTALY PLATIT

Stejně jako ostatní vydavatelé platebních předpisů provedla s účinností od 1. 11. 2003 i Pražská energetika, a. s., v souladu s vyhláškou ČNB č. 79/2003 o zrušení deseti a dvacetihalérových mincí úpravu svého fakturačního systému. Pražská energetika provádí příslušná zaokrouhlení pouze na platebních dokladech určených k hotovostním úhradám. V praxi to znamená, že platební předpisy jsou zaokrouhleny před tiskem složenek s tím, že rozdíl mezi takto vypočteným předpisem a skutečnou platbou (v maximální výši +/- 0,20 Kč) je přiřazen na saldo zákaznického účtu, kde je veden po celé fakturační období. Při následné fakturaci je tento rozdíl zahrnut do výpočtu aktuálního předpisu a tím je zúčtován. Tento postup se pravidelně opakuje až do ukončení odběru. Zaokrouhlení u konečné fakturace je provedeno na padesáti haléře vždy ve prospěch zákazníků. Předpisy záloh se stanovují stejným způsobem.

Vlivem zaokrouhlování tedy **nedochází k žádnému zvýšení cen**. Na vaše dotazy jsou připraveni odpovídat pracovníci Zákaznické linky, tel: 2670 55555.

CEJCHOVNA ELEKTROMĚRŮ PRAHA a.s.

elektroměry
měřicí transformátory
kalibrace a ověřování

reparované elektroměry
elektromontážní práce
elektro revize
poradenství a posudky
akumulační kamna
přímotopná el. topidla
bojlery
solární systémy
tepelná čerpadla a klimatizace
ochranné a bezpečnostní pomůcky VN

E-SHOP <http://elektromer.inshop.cz>

Pohotovostní služba - elektroinstalace
tel.: 602 553 480

Cejchovna elektroměrů Praha a.s.
Partyzánská 7a, 170 00 Praha 7
<http://www.elektromer.cz>
e-mail: elektromer@cepas.cz
tel.: 267 052 254 fax: 267 052 263

REKUPERAČNÍ JEDNOTKA

MODERNÍ, ENERGETICKY ÚSPORNÉ A HYGIENICKÉ VĚTRÁNÍ

Pravděpodobně jste o takovémto způsobu větrání zatím neslyšeli, přestože se jedná o velmi jednoduchý a přitom velice účinný systém, který vám zajistí nejen značné úspory za vytápění (až 40 %), ale i stále čerstvý a čistý vzduch ve vašem bytě nebo domě.

Výraz „rekuperace“ znamená vlastně předávání určitého teplotního potenciálu obsaženého v daném médiu (např. odpadní vzduch) druhému médiu, které pak uživatel využívá např. k vytápění.

Pro vysvětlení názorný příklad:

Představme si bytovou jednotku či rodinný dům v topné sezóně. Objekt vytápíme na požadovanou teplotu, např. na 20 °C. K tomu nám slouží buď naše vlastní topení, nebo dálkové vytápění, jako je například v panelových domech.

Vnitřní prostory je však také nutno větrat!

Následky nedostatečného větrání jsou totiž velmi závažné:

- vznik plísní (především při používání plastových oken a dokonalším zateplení, kdy nedochází k samovolnému větrání netěsnostmi),
- zdravotně závadný vzduch v místnosti (např. uvolněné formaldehydy z nábytku a koberců apod.),
- vydýchaný vzduch (malý obsah kyslíku ve vzduchu v místnosti).

Výměnu vzduchu provádíme většinou tak, že otevřeme okna. To znamená, že drazé pořízené teplo vypustíme ven a vzniklou ztrátu tepla začínáme zase postupně nahrazovat topením. Tento způsob větrání je velmi drahý a po hygienické stránce často nevyhovující.

Nabízíme vám tedy moderní způsob větrání/vytápění, který bude váš domov automa-

tický a hygienicky větrat téměř bez tepelných ztrát, bez zbytečného dotápění.

Rekuperační jednotka je přístroj velikosti cestovního kufru, který se umístí k obvodové stěně místnosti a s venkovním prostředím se propojí dvěma průduchy o průměru cca 7 cm. Přístroj obsahuje křížový rekuperační výměník, dva ventilátory, vzduchové filtry a ovládací panel.

Popis činnosti:

Ventilátor nasává čerstvý vzduch z venkovního prostředí a přes mikrofiltr ho vhání do křížového protiproudého tepelného výměníku a dále do místnosti.

V tepelném výměníku chladný venkovní vzduch bezkontaktně odebere až 90 % tepelné energie odpadního vzduchu odsávanému z místnosti a do místnosti je pak přiváděn stále čerstvý a téměř zadarmo předehřátý vzduch.

Rekuperační jednotka má navíc vestavěné přímo topné těleso o výkonu 800 W, které umožňuje vzduch přicházející do místnosti předehřát ještě více.

Režim přístroje lze navolit na požadovanou intenzitu výměny vzduchu v místnosti, a to na 20, 40, 60 m³/hodinu.

Pro zajímavost uvádíme výtah z normy pro

Rádi vás přivítáme v našem
**PORADENSKÉM A INFORMAČNÍM
STŘEDISKU PRE,**

kde je rekuperační jednotka
vystavená a plně funkční.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Poradenské a informační středisko PRE

Na Hroudě 1492/4, Praha 10

Tel.: 26705 3157, 26705 3159

Otevírací doba: po-čt 8:00–18:00

**Chcete si ověřit tepelněizolační
vlastnosti svého domu nebo bytu?
Víte, jaké nejvhodnější vytápění zvolit?
Využijte speciální program
na výpočet tepelných ztrát na
poradenstvi.pre.cz/odkaz/?id=3**

výměnu vzduchu v domácnostech. V obývacím pokoji by se měl kompletně vyměnit vzduch každých 120 minut, v kuchyni přibližně každých 86 minut a v koupelně pak každou hodinu.

Popisovaný přístroj je ale schopen také pouze větrat bez ohřevu vzduchu – jednostranně vhánět do místnosti čerstvý vzduch (to je vhodné např. v létě, kdy je možné chladnější noční vzduch vhánět do místnosti čistý – přefiltrovaný a přitom mít zavřená okna!).

Do rodinných domů jsou vhodné centrální větrací systémy s rekuperační jednotkou, kde je vzduch veden vzduchotechnickým potrubím a rekuperační výměník s ventilátory je umístěn v technickém zázemí domu (např. v kotelně nebo na půdě).

Další informace získáte na adrese:
poradenstvi.pre.cz/odkaz/?id=4

ODEM a.s.

Na Hroudě 2149/19, 100 05 Praha 10

www.odem.cz
wap.odem.cz

Provádíme

- odečty elektroměrů, plynoměrů a měřidel tepla pro dodavatele těchto energií
- zasilatelství, služby veřejných nosičů a poslu

Zajišťujeme

- odečty libovolných měřidel, kombinované odečty, zpracování dat
- nové technologie odečtů

Umíte si představit pojiždnou kancelář? Jestliže ano, pak vás možná zaujme, že Pražská energetika, a. s., uvedla do provozu tzv. „**Mobilní obchodní kancelář**“. Služby těchto kancelář budeme nabízet v rámci našich expozic na veletrzích a výstavách.

Mobilní obchodní kancelář PRE – jsme vám ještě blíží!

Ve velmi krátké době jsme schopni vybudovat v Praze i mimo ni pracoviště s úplným napojením na informační systém našeho centra a využívat jeho podporu.

Zákazník může například uhradit fakturu za elektřinu platební kartou, aniž by musel navštívit pevná kontaktní místa PRE. Že je to možné, si mohli zákazníci vyzkoušet na strojírenském veletrhu v Brně a na výstavě FOR ARCH 2003. Mobilní obchodní kancelář je dalším krokem ke zkvalitnění služeb pro naše zákazníky.

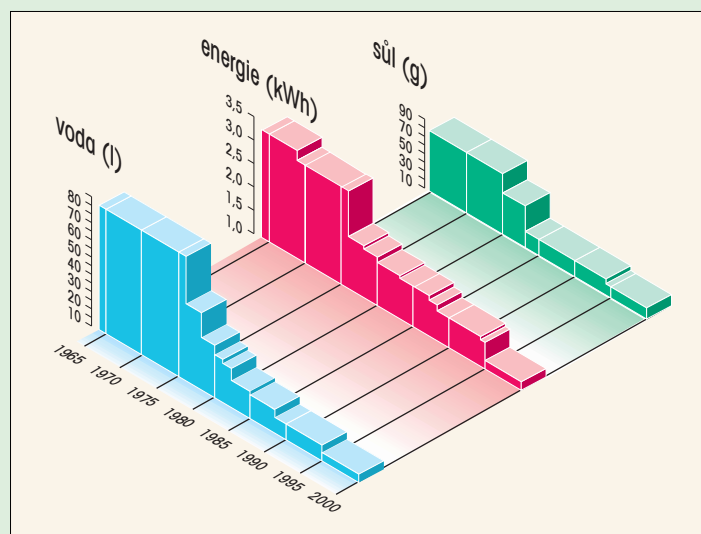
JAK UŠETŘIT ENERGII S MYČKOU NÁDOBÍ...

Zabývali jsme se oblíbeným tématem mytí nádobí a zjistili jsme, že myčka nádobí si nachází své nezaměnitelné místo v každé české moderní domácnosti. Dokáže ušetřit čas, vodu i elektřinu. A ta krása a pohodlí!

SPOTŘEBA VODY A ELEKTRICKÉ ENERGIE

Mytím nádobí v myčce spotřebujeme přibližně o 58 % méně vody a o 60 % méně elektrické energie než při ručním mytí. Čtyřčlenná rodina, která umývá nádobí pod tekoucí vodou, spotřebuje denně minimálně 80 litrů horké vody a 30–40 litrů studené vody, pokud je umyje ve dvou dřezech. Moderní myčka spotřebuje 15–19 litrů studené vody a při použití vhodných speciálních programů může mít spotřebu pouhých 10 litrů vody na jedno mytí.

Spotřeba elektrické energie také dramaticky klesá, protože myčka si ohřívá pouze tolik vody, kolik je nezbytné pro daný program. Nejmodernější výrobky mají spotřebu pod hranici 1 kWh při průměrném mycím cyklu trvajícím 80 minut. Brzy zjistíte, že s myčkou ušetříte.

Graf – snižování nákladů na provoz myček (zdroj: AEG)

HYGIENA V DOMÁCNOSTI

Myčka také splňuje vyšší hygienické nároky, neboť teplota vody v myčce dosahuje až 70 °C. Při ručním mytí nelze docílit tak čistého a zářivého nádobí jako z myčky, i když budete vodu několikrát měnit a používat více čisticích prostředků.

PROCES MYTÍ

K provozu myčky je potřeba pouze studená voda, kterou si myčka sama zahřeje na správnou teplotu, a mycí prostředek. Mycí ramena opakovaně ostříkují a oplachují špinavé nádobí vodou, čímž se špína lépe rozpouští a odplavuje.

Provoz myčky v mnohém připomíná praní prádla v pračce. Napřed se nádobí „předmyje“ – zběžně opláchně vodou. Tento proces plní podobnou funkci jako předpírka v pračce. V hlavním cyklu se nádobí čistí jak mechanicky, tak chemicky. Na konci mytí přidá myčka leštidlo (svou funkcí podobné aviváži v pračce), které nádobí dokonale vyleští. Nakonec vyjmete z myčky čisté a zářivé nádobí. Získaný čas můžete věnovat svým zálibám nebo odpočinku.

NAD ČÍM SE ZAMYSLET PŘED NÁKUPEM

Výběr myčky závisí na počtu osob v domácnosti a na plánovaném umístění. Pro čtyřčlennou rodinu je nejvhodnější 60 cm široká myčka, která dokáže najednou umýt až 12 sad nádobí.

Je třeba zvážit i další významné faktory a vybrat takovou myčku, která vám bude plně vyhovovat. Nejdůležitější kritéria jsou:

Spotřeba vody a energie

Spotřeba vody kvalitní myčky se pohybuje mezi 13 a 17 litry na jedno mytí, nejúspornějším myčkám stačí dokonce jen 12 litrů. Spotřeba elektrické energie u běžné myčky činí v průměru 1,1 kWh na jedno mytí, u myček energetické třídy A dokonce jen 0,8 až 1,05 kWh.

Účinnost mytí a sušení

Účinnost mytí a sušení se hodnotí podle norem EU a označuje se na štítku písmeny A až G, přitom A označuje dokonalé mytí a sušení.

Flexibilita

Flexibilita umožňuje mimo jiné používat myčku s poloviční náplní (6 sad nádobí), což ušetří průměrně 35 % vody a energie ve srovnání s programem pro všech 12 sad. Flexibilita znamená také např. možnost nastavit výšku horního koše pro nádobí nebo jinak přestavět interiér myčky. Užitečnou vlastností je také variabilita ve volbě mycích prostředků, např. moderních tablet 3 v 1. Náročné zákaznicky uspokojí myčky se systémem Fuzzy logic.

Hlučnost

Dobrá myčka se vyznačuje nízkou hlučností, zvláště když je kuchyňský kout spojený s obývacím pokojem. Potom vás nebude myčka rušit při sledování televize, během práce, zábavy či konverzace. Nejmodernější spotřebiče mají míru hlučnosti na úrovni šepotu, tj. okolo 43 dB.

Ovládání

Uživatelský komfort zvyšuje elektronické ovládání, přehledný panel, automatické programy a účelný design.

Život kolem aut

„O fotbal a hokej jsem se ani jako kluk nikdy nezajímal,“ říká Daniel Běhálek, který je letošním mistrem ČR v rallye sprintu kategorie N2 v barvách týmu MIVA Motorsport. Spíše tíhnul k závodění, to byla jeho hlavní záliba. V pěti letech proháněl motokáru, kterou koupil otec, pak přesedlal na dvě kola a kroužil kolem garáže na legendárním „pionýru“. Jen jednou si troufl trochu dál a marně pak strážcům zákona vysvětloval, že ani nemá řidičák, protože sotva došlápne na stupačky. V pozdějších letech ho to stále více táhlo k autům, ale neměl žádného silného sponzora, neměl ani zkušenosti. A tak poprvé vyjel na závodní trať až ve svých 30 letech.

Skončil na pátém místě a to byl na úplného nováčka velmi dobrý začátek. Dan Běhálek připisuje tento úspěch především svému manažerovi – bývalému zkušenému závodníkovi a mistru republiky Antonínu Císařovi, který připravil celý rozpis tratě a poradil mu, co a jak má jet. Tím mu nejen pomohl k dobremu umístění, jak dnes vzpomíná Dan Běhálek, ale ušetřil i spoustu ran a peněz, protože se tak mohl úspěšně vyhnout všem nástrahám trati. Nicméně hned ve svém druhém závodě v životě – na obtížné Barum rallye – se mu podařilo zajet nečekaně dobře první rychlostní zkoušku, a tak do té druhé šel Dan Běhálek možná s trochu větší vervou a skončil

na střechě. Naštěstí se vše obešlo bez zranění. Jeho Honda Civic 1,6 GTI stála na startu i letošního seriálu závodů v rallye sprintu kategorie N2, což jsou vozy jen mírně upravené oproti běžným vozidlům. Se svým spolujezdcem Oldřichem Kořístkou projel většinu ze třinácti závodů a ročník dokončil s Jaroslavem Vosádkou. „Změna spolujezce je významným zásahem do průběhu závodů,“ tvrdí Dan Běhálek a pokračuje: „Nikdo si neuvědomuje, že to auto vlastně řídí oba dva. Spolujezdec vidí celou tu trať napsanou dopředu, já jako řidič vidím sotva do nejbližší zatáčky a ani to mnohdy ne. Spolujezdec může říci, jestli jedu pomalu nebo rychle. Musím ho poslouchat, on upozorňuje na obtížné nebo nebezpečné místo.“ Podle Dana Běháka se na úspěchu posádky podílejí čtyři základní faktory: jezdec, spolujezdec, příprava auta a rozpis tratě. A právě rozpis, za předpokladu, že ostatní faktory jsou v pořádku, může úspěch ovlivnit až z 50 %. Pomalý rozpis nevede k vítězství a rychlý zase může mít za následek bouračku.

Nejen rozpisy, ale i auto a kvalita obou členů posádky letos přivedly Hondu Dana Běháka k nejrychlejším časům ve všech závodech. Jen jednou je odsunula dále v pořadí penalizace od rozhodčích za špatné projetí retardérem.

Letošní úspěch zavazuje, avšak Dan Běhálek pošilhá po silnějším autě a po postupu do vyšší kategorie, ale to je finančně nesmí-

□ Hodna Civic 1,6 GTI patří týmu Sparrow Racing, který našel v Danu Běhálovi výběrného jezdce, i když ten se na závodech v Brně poněkud „nevešel“ do zatáčky...

□ Dan Běhálek za volantem „civilního“ auta

ně náročné. Proto si tolik váží spolupráce s Pražskou energetikou. Bez takového partnera by se k úspěchu jen těžko pracoval. Proto také nese jeho závodní auto výrazné označení naší společnosti a skvěle propaguje naše jméno mezi diváky motoristických rallye po celém území naší republiky.

1. CENA myčka AEG FAVORIT Silence v hodnotě 19 990 Kč
energetická třída A, 12 sad nádobí, vynikající hodnoty spotřeby 0,85–1,05 kWh, 13–15 l (podle programu), velmi tichá 43 dB

2. CENA myčka Electrolux ESF 6152 Babycare v hodnotě 16 990 Kč
energetická třída A, 12 sad nádobí, vynikající hodnoty spotřeby 0,85–1,05 kWh, 13–15 l (podle programu), velmi tichá 47 dB

3. CENA myčka ZANUSSI DE 4844 v hodnotě 12 990 Kč
energetická třída A, 9 sad nádobí, spotřeba 0,8 kWh, 16 l

Dalších 50 vylosovaných výherců obdrží úspornou žárovku OSRAM.

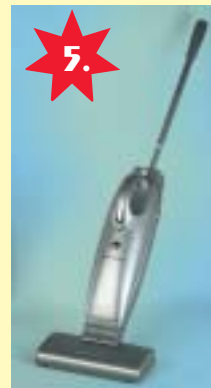
KŘÍŽOVKA O CENY

Vyhraje některou ze **tří myček** nebo některou z dalších **52 cen!**

Stačí vylustit křížovku a zaslat tajenku do Pražské energetiky, a. s.

4. CENA
vysavač Electrolux Ultrasilencer Z 3330 v hodnotě 5 490 Kč

5. CENA bateriový vysavač Electrolux ZB 257X v hodnotě 2 590 Kč

Vaše komfortní energie

	PLETIVA Z RAKOSU	OZNAMO- VAT		DRUH PEVNÉHO SPOJE	TEKUTINA VYLUCOVA- NÁ KŮŽI	OSOBNÍ ZAJMENO	JMÉNO ŠUHAJE LOUPEŽNÍ- KA	KORÁLOVÉ OSTROVY		PLEMENO PSŮ	INICIÁLY MATEMA- TIKA EULERA	ZÁKLAD UMĚLÝCH BARVIV	STOLÍČKA SAVCŮ	2. DÍL TAJENKY	DEHET
ZNAČKA RUTHENIA			SPÍNADLO 1. DÍL TAJENKY						CITOSLOVCE RYCHLÉHO POLKNUTÍ						
ODKLINKAT									VĚHLAS SBOHEM						
TIPOVAT						SAZE AROMATIC- KÁ BYLINA					NĚKDEJŠÍ OBYVATEL BALKANU OPEŘENEC				
VAŘENÉ VEPŘOVÉ MASO					PŘÍSTAVNÍ HRÁZE ŠUMIVÉ VINO					NÁŘEK CHOBOT- NATEC					VYHYNULÝ KOČOVNÍK
SMUTEK				VELKÉ MÍSTNOSTI VOZÍK					NÁDRŽ NA VODU VE STÁJI ZCELA						
NÁLEPKA								ZÁMĚR OBUV					INICIÁLY VETČEHO POUZDRO NA ŠÍPY		
	ZÁSObNÍK OBILÍ	PÁČIDLO TĚSNÝ (obecně)					NOTES ITALSKÉ MĚSTO					SPZ TRUTNOVA BÝTÍ SCHOPEN			
VYŘAZENÉ SPISY						NĚMECKÉ MĚSTO ČÁSTI NOHOU					UHELNÝ PRACH SLOUČENÍ- NY				
PERUÁN- SKÝ INDIÁN					KALHOTY (nářečně) ČÁST OBLEKU					PEVNINA DOUPĚ					LEHKÝ KOV
HON				MLÉČNÉ VÝROBKY JMÉNO REDFORDA					LŮŽKO ŠÍLENEC						
DÁVATI PODPĚRU								ŠKODLIVÍ MOTÝLI KOUPE					ZNAČKA THALLIA NEŠLECH- TĚNÝ		
	ČÁST MOLEKULY	PROUDY LISTNATÉ STROMY					SMĚS KORENÍ PÁN V MALAJSII					U HÁDKA			
ČI (sloven.)						1000 kg URČITÁ V POŘADÍ					HORNINA SPZ STRAKONIC				
VÁHA					DRAVÍ PTÁCI POVZDECH					POSVÁTNÍ SPZ LITOMĚŘIC					
ZPĚVOHRA								ZAHRADNÍ BEŠIDKA							
OSOBNÍ ZAJMENO			PŘÍBUZNÝ					JAKÝ?						?	POMŮČKA: ILYR, SLIN STÍRKA

KŘÍŽOVKA O CENY

Do slosování o ceny budete zařazeni pokud nám **nejpozději do 31. 1. 2004** doručíte správnou tajenku některým z těchto způsobů:

- zadáte ji do formuláře na internetové adrese **www.pre.cz**,
- zavoláte na Zákaznickou linku PRE **2670 55555** (v tomto případě budete vyzváni k zadání čtyřčíselného kódu, který si sami zvolíte a který poslouží pro vaši identifikaci v případě výhry; zadáte rovněž telefonní číslo, na kterém vás o případné výhře vyrozumíme),
- zašlete ji poštou na adresu: **Pražská energetika, a.s. – křížovka**, Na Hroudě 1492/4, 100 05 Praha 10. **Uvedte svoje jméno a adresu!**
- osobně ji předáte v **Poradenském a informačním středisku PRE**.

Seznam výherců bude zveřejněn na www.pre.cz. Výherce vyrozumíme do 28. 2. 2004.

CENY DO SOUTĚŽE VĚNOVALY SPOLEČNOSTI ELECTROLUX A OSRAM.

NAŠE tipy NA SILVESTROVSKÝ A NOVOROČNÍ STŮL

Téměř s jistotou lze tvrdit, že každý z nás při současné pestré nabídce exotických a neobvyklých pochutin, lahůdek a pokrmů čas od času dostane chuť na typické české jídlo. K tradiční české kuchyni patří na silvestrovský stůl pečené koleno. Jak ho připravuje kuchař ze společnosti GTH catering Luboš Šalda? ➤

Na Nový rok si nejedna česká rodina pochutnává na čočce, která podle pověry přináší hojnost peněz v nadcházejícím roce. Čočku nakyselo zná asi každý, čočková polévka také není nic mimořádného, ale co třeba čočkový salát? ▼

NOVOROČNÍ ČOČKOVÝ SALÁT

Čočku musíme vyprat, pak ji uvaříme do měkka. Necháme ji vychladnout a pak do ní přidáme ocet, sůl a pepř, dále jemně pokrájenou cibuli, kapie a brokolici – tu předtím uvaříme v páře. Hotový salát v míse už jen ozdobíme natvrdo uvařeným vajíčkem a petrželkou.

VEPŘOVÉ KOLENO

Vepřové koleno omyjeme, osolíme, potřeme česnekem a kmínem a dáme ho péct do trouby. Pečeme tak dlouho, až kůže změkne, pak ji nakrájíme na kostičky a koleno dopečeme při vyšší teplotě, celkem asi dvě hodiny. Připravíme si k tomu čerstvý strouhaný křen, hořčici, a když je po ruce i měkký chléb nebo právě uvařený brambor, nemá tahle silvestrovská pochoutka chybu.

UZENÝ JAZYK V ASPIKU

Potřebujeme asi půl kg vepřového uzeneho jazyka a 20 dkg vařeného aspiku. Uzený jazyk uvaříme, nakrájíme na kostičky a dáme do formy. Zalijeme aspiem a necháme vychladnout a ztuhnout. Po vyklopení nakrájíme a získáme krásné jednohubky. Ty můžeme doplnit dalšími druhy, jako například formičkami na vánoční pečivo vykrajovaným sýrem, který je spojen třeba paštikou, podobně můžeme připravovat vykrajované plátky se šunkou a plnit je sýrovou pomazánkou, lučinou a tak dále.

Prostě, dejte své fantazii dostatečný prostor, nebojte se experimentovat, rozzářené oči vašich spolustolovníků vám pak budou příjemnou odměnou. A kdybyste si přeci jen na přípravu těchto lahůdek netroufali, můžete kontaktovat firmu GTH catering, která se specializuje mimo jiné i na přípravu rautů a slavnostních tabulí pro všechny příležitosti. **Tak dobrou chuť!**

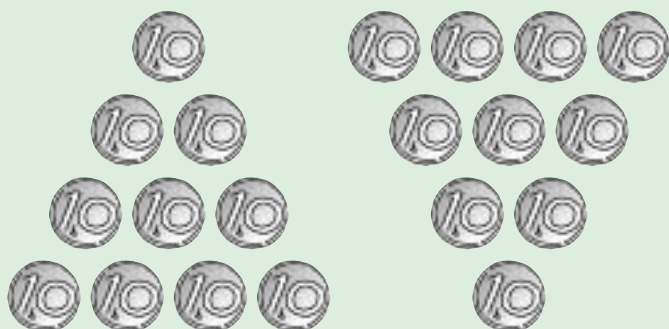

Tam, kde chybí zemská přitažlivost, létají nejen astronauti, ale i všechno, co není připoutané. Čím se pravý a levý obrázek liší? Rozdílů je celkem sedmnáct.

Hra s mincemi

Jistě vám doma zbyly nějaké desetníky, které již neplatí. Dají se však využít alespoň na některé hry. Pokud nemáte desetníky, můžete použít jakékoli jiné mince...

Sestavte deset mincí do trojúhelníku podle levé části spodního obrázku. Stačí změnit polohu tří mincí, aby se trojúhelník obrátil na tvar ukázaný vpravo. Jak toho dosáhnout?

Máte představivost?

Kříž na obrázku rozdělte na čtyři díly tak, aby se z těchto dílů dal sestavit čtverec.

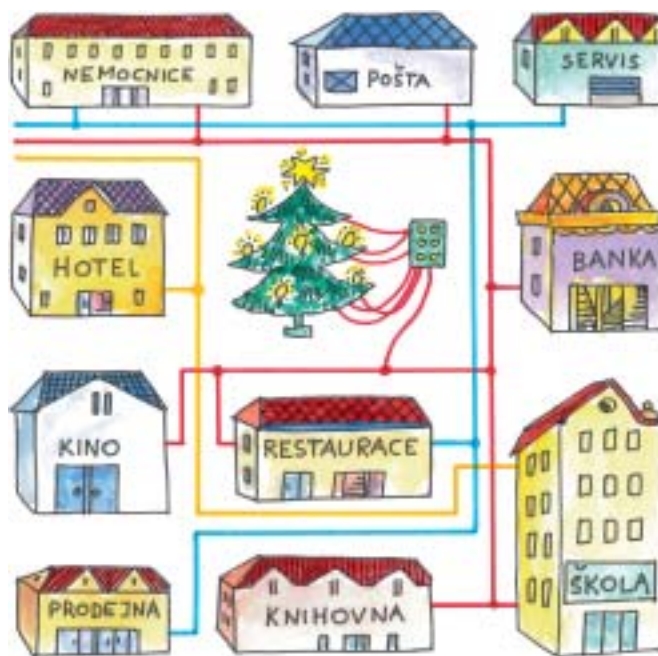
Číselný rébus

Nahradte písmena číslicemi tak, aby všechny výpočty souhlasily ve vodorovném i svislém směru (existují celkem tři různá řešení):

A	×	BC	=	DEC
×		:		×
DE		B		A
AF	×	DC	=	AFC

Ve městě navečer praskl vodovod. Instalatéri byli hned na místě a bagr začal hloubit díru. Solva ale pořádně zabořil svou lžici do země, zajiskřilo to a zhasla světla v prodejně a v polovině školy. Bagr přetrhl elektrické kabely! Pracovník dispečinku okamžitě zavolal opraváře, který měl právě službu.

1. Víte, jak opravář poznal, kde jsou přerušené kabely?
2. Zjistěte podle plánu, kde byly kabely přetrženy, kdyby zhasla světla v kině, prodejně, knihovně, restauraci a polovině školy a kdyby také zhasl vánoční stromek na náměstí.

Pražská energetika, a. s., vám již čtyři roky nabízí informace a možnost provádět některé úpravy smluvního vztahu prostřednictvím **Zákaznické linky PRE** na čísle **2670 55555**. Tato služba byla nyní rozšířena o poskytování automatických hlasových informací. Účelem je zajištění vyšší obslužnosti zvýšením kapacity Zákaznické linky. Naši zákazníci často potřebují jen velmi jednoduchou informaci a někdy i opakovaně. I když bývá hovor velmi stručný, je naše operátorka blokována a nemůže vyřizovat jiné, složitější dotazy. Nabízíme vám proto tuto vyspělou technologii, která zrychluje přístup k běžným informacím a umožňuje komunikaci i mimo pracovní dobu Zákaznické linky po celých 24 hodin každý den.

K dokonalému využití vám pomůže schéma na zadní straně pracovního kalendáře, který jste dostali spolu s časopisem. Vždy na konci cesty je u stručného popisu informace uveden číselný kód. S jeho znalostí již nemusíte poslouchat všechny nabídky. Stačí, když tento kód zadáte na klávesnici svého telefonu ihned po zaznění úvodního pozdravu (ten se přerušit nedá), a dostanete se tak velmi rychle k požadované informaci.

Automatický Hlasový SYSTÉM Zákaznické linky PRE

Například tedy:

1. vyslechnete „Dobrý den, dovolali jste se na Zákaznickou linku Pražské energetiky“
2. stisknete na klávesnici telefonu čísla 1, 3, 8
3. ve sluchátku uslyšíte informace o Poradenském a informačním středisku

Další příklad:

1. vyslechnete „Dobrý den, dovolali jste se na Zákaznickou linku Pražské energetiky“
2. stisknete na klávesnici svého telefonu čísla 1, 2, 25, 63
3. ve sluchátku slyšíte informace o aktuálních cenách za elektrickou energii pro domácnosti v sazbě D25 (kód 25) pro instalovaný hlavní jistič 63 A (kód 63).

Na konci sdělení je vždy uvedena nabídka pro volbu dalších dotazů či přepojení na operátora. Celý systém funguje u telefonních aparátů s tónovou volbou. Některé telefonní aparáty umožňují tónovou i pulsni volbu čísel; při potížích je třeba zkontrolovat použitý režim.

Doufáme, že budete s touto novou službou spokojeni.

PREfórum Speciál

Zajímáte se o problematiku tepelných čerpadel, ohřevu vody, akumulárního vytápění, osvětlení, o energetické štítkování spotřebičů nebo jak se vyrábí elektřina ze slunce?

Nabízíme vám speciální čísla zákaznického časopisu PREfórum, která si můžete vyzvednout na všech kontaktních místech PRE (do vyčerpání zásob).

Další informace získáte na poradenstvi.pre.cz/casopisy

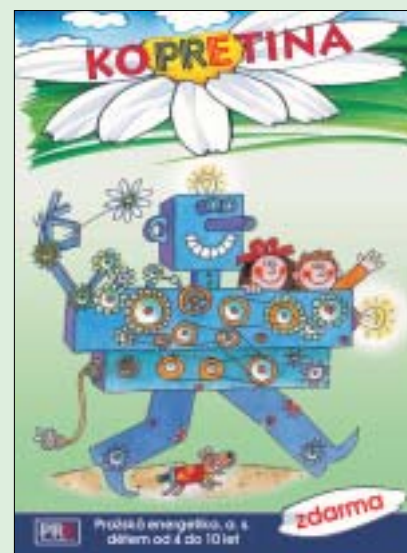

KOPRETINA

ČASOPIS URČENÝ DĚTEM
OD 4 DO 10 LET

Nabízí různé hlavolamy, osmisměrky, křížovky a skřívčky, pro naše nejmenší pak pohádku nebo omalovánky. V časopise najdete i kreslený seriál Agáta a táta.

Časopis je zdarma k dispozici ve všech obchodních kancelářích a v Poradenském a informačním středisku PRE.

PREfórum vydává zdarma pro své zákazníky
Pražská energetika, a. s.
Na Hroudě 1492/4, 100 05 Praha 10
Tel.: 26705 1111, fax: 26731 0817
www.pre.cz, wap.pre.cz

Čtvrté číslo časopisu v roce 2003. Vychází 4x ročně.
Řídí redakční rada ve složení:
K. Hempl, Mgr. P. Holubec, Mgr. H. Jalůvková,
Ing. P. Karkoška, Ing. J. Koullová, Ing. F. Krákora,
Ing. A. Kultová, Ing. J. Raffay, P. Siegl, P. Vinopal

IČ: 60193913
Registrace: MK ČR E 13944
Uzávěrka tohoto čísla: 26. 11. 2003
Foto: archiv PRE a ELECTROLUX
Realizace: Studio FTG, Lucemburská 14, Praha 3